

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 2023. aasta tegevuse korraldamisest, juhtimisest ja järelevalve teostamisest

Sihtasutuse tegevus

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla (edaspidi Regionaalhaigla) põhikirjaliseks eesmärgiks on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu osutada kõrgekvaliteedilist eriarstiabi ja kiirabi, olla tervishoiutöötajate kvalifikatsiooni omandamisele eelneva ja järgneva koolituse õppebaasiks ning tegeleda tervishoiualase õppe- ja teadustööga.

Regionaalhaigla osutab kõrgeima keerukusastmega arstiabi kõikidele ravikindlustatud isikutele peamiselt Tallinnast ja Harjumaalt ning Kesk-, Lääne- ja Põhja-Eestist. Ravijuhtude keskmine kaal ehk CMI Põhja-Eesti Regionaalhaiglas on 2023. aastal 1,58 (Eesti haiglate keskmine 1,20). Vältimatut arstiabi osutatakse kõikidele abivajajatele. Regionaalhaigla koosseisus on kokku seitse kliinikut koos 33 erialakeskusega.

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla moodustab koos tütarhaiglatega SA Läänemaa Haigla, SA Raplamaa Haigla ja SA Hiiumaa Haigla konsolideerimisgrupi (edaspidi Regionaalhaigla grupp või grupp).

Aasta 2023 oli jätkuvalt keeruline. Euroopa Keskpank tõstis korduvalt 2023. aasta jooksul intressi määrasid, et ohjeldada inflatsiooni, mis juba teist aastat oli kõrgel tasemel. Majanduskasv aeglustus või pöördus langusesse peamiselt arenenud riikides, mis on tundlikumad intressimäärade tõusule.

Regionaalhaigla grupi kulude taset mõjutasid oluliselt nii kõrge inflatsioon kui EURIBOR'i tõusust tingitud intressikulude tõus. Aasta keskmine inflatsioon ulatus 9,3% (YoY). Inflatsiooni ohjeldamiseks tõstis Euroopa keskpank aasta teises pooles intressimäära 4% juurde, mis suurendas intressikulud 2023. aastal neli korda võrreldes 2022. aastaga. Suuremat mõju kulude tõusule avaldas ka tööjõukulude tõus, mis suurenes võrreldes 2022. aastaga 17%.

Aasta teises pooles suurendas Tervisekassa ravi rahastuse lepingut summas 5 mil eurot, mis aasta lõpuks ka realiseeriti ning tekkis ka väikeses mahus ületööd (ravitegevuses tehtav ületöö tasustatakse haiglale koefitsiendiga – 0,7 ambulatoorse ravi ületöö osas ja 0,3 statsionaarse ravi ületöö osas). 2023. aasta tulem kujunes positiivseks nii Tervisekassa poolt juurde saadud ravimahu kui suurinvesteeringute finantseerimiseks ette nähtud meetmerahade laekumise tõttu.

2023. aasta olulistemaks tegevusteks olid suurte arendusprojektide lõpetamine. 2020. aastal alustatud vähiravi-ja patoloogiakeskus võeti kasutusele 2023. aasta märtsis ning 2022. aastal alustatud Hiiumaa haigla ehitustöödega jõudsi lõpule aasta lõpuks. Verekeskuse rekonstrueerimistööde I etapi lõpetasime 2023. aasta detsembris ning B-korpuse osalise rekonstrueerimise (sh isolaatorid) lõpetasime samuti 2023. aasta lõpuga.

Lõpule jõudsi üle riigilise vereteenistuse infosüsteemi (ÜVIS) I etapiga, mille käigus loodi doonoriportaali koostöös Tartu Ülikooli Kliinikumiga. 2023. aastal alustasime üleminekut uuele infoturbestandardile E-ITS (Eesti Infoturbestandard). Standardi täies mahus rakendamine viib meid kooskõlla küberturbeseadusega ning annab võimaluse vajadusel ISO standardi auditeerimiseks.

Eesmärkide täitmine

Regionaalhaigla grupp ei taotle oma tegevusega kasumit ega jaota tegevustulemit. Põhitegevuse rahavoog rakendatakse tegevuskulude katmiseks ning investeeringuteks. Majanduslikke põhinäitajaid ja finantssuhtarve jälgitakse, et veenduda grupi majanduslikus jätkusuutlikkuses, lühiajalises maksevõimes ning pikaajalises võimekuses viia ellu planeeritud investeeringud.

Regionaalhaigla grupi majandustulemust 2023. aastal mõjutas Regionaalhaigla ja grupi haiglate poolt osutatud ravi maht ning ehitusprojektidega seotud sihtfinantseeringud. Suuremad kasvud tervishoiuteenuste tuludes tulenevad ravi mahu ning teenuse hinna tõusust. Kulude kasvu mõjutas inflatsioon, mille tulemusena kasvasid põhiteenuste- ja üldhalduskulud ning tööjõutasude tõus, mis oli tingitud keskmiselt 20% palgakasvust.

Kõrgemat majandusaasta tulemit mõjutab suurelt riigi sihtasutusele kohalduv arvestuspõhimõte, millest juhindudes sihtfinantseeringud kajastuvad perioodi tulus, kuid soetatud varad avaldavad mõju kuludele pikema aja jooksul, lähtuvalt kasutusele võtust ja amortisatsioonist.

tuhat EUR	2023	sh Regionaalhaigla	2022	sh Regionaalhaigla
Lühiajaliste kohustuste kordaja (käibevara/lühiajaliste kohustustega)	1,5	1,5	1,3	1,2
Maksevalmiduse kordaja (raha/lühiajalised kohustised)	0,3	0,3	0,4	0,3
Netovara suhtarv (netovara/vara)	63,9%	61,5%	57,4%	55,9%
Netovõlakoormus ((võlakohustused-likviidsed varad)/tegevustulud)	11,2%	13,3%	14,9%	17,1%
ROA ((aruandeaasta tulem/vara)*100)	13,5%	10,9%	3,6%	3,1%

Põhja-Eesti Regionaalhaigla grupis jõudsid lõpule suured kinnisvaraarendused, mis suures osas rahastati välisvahenditest (sihtfinantseering). Laekunud sihtfinantseeringute summad avaldavad positiivset mõju grupi tuludele ning aruandeaasta tulemile.

Struktuurfondidest ehitusinvesteeringute sihtfinantseerimine 2023. aastal oli summas 48,5 mil eurot.

Tegevuseesmärgid

2021. aastal kinnitati Regionaalhaigla 10 aasta arengukava, mis valmis töötajate, patsientide ning tervishoiusüsteemi partnerite koostöös. Sellel kümnendil näeme oluliste trendidena rahvastiku arvu jätkuvat vähenemist ning vananemist, tehnoloogi kiiret arengut ja kasvavat digitaliseerimist ning keskkonnateadlikkuse jätkuvat kasvu kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise valguses.

Muutuvas keskkonnas on olulisim meie missioon: investeerime inimeste tervisesse ja sellest juhindume igas olukorras. Investeerime oma aega, teadmisi, pühendumust ja hoolt, sest teame, et iga hetk, mis veedame oma patsiente kuulates ja kaasates, lahendusi otsides ja leides, tasub end ära. Märkame võrdväärselt iseennast ja oma kolleege. Panustame tervishoiusüsteemi üldisemalt, et see jätkuvalt toetaks patsiente ja meie töötajaid.

Tegevuseesmärgid:

- Regionaalhaigla on Eesti parima patsiendikogemusega haigla
- Tipptasemel ravi on kättesaadav igale patsiendile tema raviteekonnal
- Kvaliteetse teadustöö sh rakendusuringute maht kasvab

Haigla edukaks toimimiseks on oluline teada patsientide vajadusi ja ootusi ning tagada, et neid võetaks teenuste arendamisel arvesse. Juba aastaid on Regionaalhaiglas kasutusel patsientide tagasiside süsteem, kus kõikidel külastajatel on võimalus avaldada nii rahulolu kui ka rahulolematust ning teha ettepanekuid.

2023. aastal pöördusid patsiendid Regionaalhaiglasse arsti või õe ambulatoorsele vastuvõtule abi saamiseks 431 828 korral. Keskmiselt raviti 35 570 patsienti ning erakorralisse vastuvõttu pöörduti 95 096 korral.

Haiglale esitati 566 tänuavaldust. Patsiendid tänasid Regionaalhaigla töötajaid tipptasemel ravi, hoolivuse, professionaalsuse, sõbralikkuse, kannatliku meele ja lootuse pakkumise eest keerulises terviseolukorras.

Regionaalhaigla annab oma panuse innovatsiooni ja teaduse arengusse, olles avatud õppe- ja teadustööks, uuringuteks ja innovaatiliste lahenduste rakendamiseks meditsiinivaldkonna eri osades. Juba teist aastat andsime välja koostöös ASga Maag Grupp teadusstipendiumi. Jätkuvalt toetasime teadustegevust sihtotstarbelisest fondist ning premeerisime teadusartiklite autoreid. Andsime välja noore spetsialisti stipendiumeid ja elukestva õppe stipendiumi.

Osaluste omandamine ja varade üleandmine

Osaluste omandamisi ja võõrandamisi 2023. aastal ei toimunud. 2023. aastal ei toimunud varade üleandmist sihtasutusele riigi või teiste asutajate poolt. 2023. aastal sai grupp toetusi ja sihtfinantseeringuid kokku 58,8 (2022: 21,5) miljoni euro ulatuses. Sihtfinantseeringutest suurima osa moodustas struktuurifondide ehitusinvesteeringute sihtfinantseerimine 48,5 miljonit eurot (2022: 13,5). Residentide töötasude sihtfinantseerimine moodustas 2023. aastal 5,5 (2022: 4,7) miljonit eurot.

Sihtasutuse tegevuse jätkamine

Regionaalhaigla põhikirjaline eesmärk ning vajadus eriarstiabi järele on püsiv, sellest tulenevalt on vajalik Regionaalhaigla tegevuse jätkamine järgnevatel perioodidel.

Raviteenuste hinnastamine on aasta aastalt kasvavalt mitte vastanud tegelikule kulutasemele. Viimaste aastate kõrge kulutaseme tõus tõstis probleemi teravalt esile. Katteta kulude järjest kasvav osakaal on tõusnud tasemele, kus kärped investeringutes on vajalikud, et säilitada likviidsus, mis omakorda pikemas vaates toob kaasa raviteenuste osutamise võimalikkuse vähenemise.

Regionaalhaigla prioriteetide hulgas on olnud aastaid uue psühhiaatria ravikorpuse ehitus, et võimaldada patsientidele elementaarseid tänapäevaseid ravitingimusi ja töötajatele motiveerivat töökeskkonda, kuid katteta kulude osakaalu järsk tõus ning ehitushindade kallinemine on antud projekti lükanud määramata tulevikku. Selle vältimatu investeeringu tegemine lähiaastatel eeldab riikliku otsustuse tegemist ja rahastusallika leidmist

Auditid ja erikontrollid

Erikontrolle 2023. aastal Regionaalhaiglas läbi ei viidud.

Auditikomitee ülesanne on nõukogu nõustamine järelevalve teostamisega seotud küsimustes. 2023. aastal olid Regionaalhaigla auditikomitee liikmed Urmas Kaarlep (esimees ja liige kuni 30.11.2023), Kaie Koskaru-Nelk (liige alates 13.10.2023, esimees alates 07.12.2023), Regina Vällik ja Hanno Matto.

Auditikomitee käis 2023. aastal koos kuuel korral, mille raames:

- tegi nõukogule ettepanekuid siseauditi tööplaani kohta;
- analüüsis siseauditi üksuse töö tulemusi;
- hindas meetmeid, mida juhatus on rakendanud siseauditite käigus tehtud ettepanekutest lähtuvalt;
- hindas auditeeritud valdkondades oluliste riskide maandamise tõhusust;
- analüüsis audiitorettevõtja töö tulemusi;
- vaatas läbi Regionaalhaigla majandusaasta aruande ja esitas nõukogule selle kohta oma arvamuse.

Siseauditeid viiakse läbi nõukogu poolt kinnitatud riskipõhise aastaplaani alusel, mille koostamisel lähtutakse nii nõukogu, juhatuse, auditikomitee kui ka riskijuhi sisendist, võttes arvesse Regionaalhaigla eesmärke, riske ja riskijuhtimise protsesse. Aastaplaani ja auditite ulatuse määramisel lähtutakse põhimõttest, et vähemalt ühes aasta jooksul läbiviidavas auditis kuulub auditi fookusesse ka tütarhaiglate tegevus auditeeritavas valdkonnas.

2023. aastal viidi läbi neli plaanitud siseauditit:

- Üüritavad pinnad – eesmärk oli anda hinnang, kas Regionaalhaigla pindade üürimise protsess on korraldatud tõhusalt.
- Ravi ühtlane tase abi-ametikohtadel personali kasutamisel – eesmärk oli anda

hinnang, kas Regionaalhaiglas on tagatud tervishoiuteenuse kvaliteetne osutamine abi-ametikohtadel personali kasutamisel.

- Raviarvete kodeerimine –eesmärk oli anda hinnang, kas Regionaalhaigla raviarvete kodeerimise protsess tagab Regionaalhaigla tulude maksimaalse laekumise.
- Hankelepingute haldamine –eesmärk oli anda hinnang, kas Regionaalhaigla

Siseauditite raames tuvastatud riskid, tehtud järeldused ja soovitused ning nendest lähtuvate tegevuskavade täitmine on püsivalt haigla juhtkonna ja siseaudiitori seire fookuses. Seire tulemuste kokkuvõtte esitatakse auditikomiteele kord aastas.

Nõukogu peamised tegevused 2023. aastal

Sihtasutuse Põhja-Eesti Regionaalhaigla (edaspidi Regionaalhaigla) nõukogu ülesandeks on kavandada Regionaalhaigla tegevust ja korraldada juhtimist ning teostada järelevalvet sihtasutuse tegevuse üle. Nõukogu liikmed on oma tegevuses lähtunud Regionaalhaigla põhikirjast ning kehtivatest õigusaktidest.

- Taavi Rõivas (nõukogu esimees alates 30.08.2022)
- Mihhail Kõlvart (kuni 10.03.2023)
- Heidi Alasepp (kuni 31.10.2023)
- Regina Vällik
- Hanno Matto
- Kersti Esnar (alates 31.10.2023)
- Diana Ingerainen (alates 10.11.2023)

Regionaalhaigla juhatus tegutses 2023. aastal järgnevas koosseisus:

- juhatuse esimees Agris Peedu
- juhatuse liige ja haigla ülemarst – dr prof Peep Talving (kuni 14.10.2023)
- juhatuse liige Terje Peetso (kuni 16.04.2023)
- juhatuse liige ja haigla ülemarst – dr Kristo Erikson (alates 15.10.2023)
- juhatuse liige ja õendusdirektor Katre Zirel (alates 01.03.2023)

2023. aastal pidas nõukogu kokku 7 koosolekut. Kinnitati 2023. aasta eelarve ning pikaajaline finantsplan. Vaadati üle 2022. aasta majandusaasta tulemused ning arengukava. Kinnitati siseauditi tööplan.

Nõukogu tavapärase tegevuse taustal on oluline esile tõsta 31.12.2023 lõppenud majandusaastal:

- 2023. aasta eelarve ja keskvalitsuse juriidilise isiku finantsplani kinnitamine.
- 2022. aasta majandusaasta aruande kinnitamine.
- Regionaalhaigla arengukava kinnitamine.
- Regionaalhaigla tegevusplani kinnitamine.
- Tööplanide kinnitamine.

Lisa 1

Nõukogu liikmete ja auditikomitee liikmete tasud 2023. aastal (eurodes, ilma tööandja maksudeta):

Jrk.nr	Ametikoht	Töötaja nimi	Auditikomitee tasu	Nõukogu liikme tasu	Kokku summa
1	auditi komitee liige	Kaarlep Urmas	4 290		4 290
2	auditi komitee liige	Koskaru-Nelk Kaie	600		600
3	nõukogu esimees	Rõivas Taavi		5 880	5 880
4	nõukogu liige	Alasepp Heidi		3 240	3 240
5	nõukogu liige	Esnar Kersti		720	720
6	nõukogu liige	Ingerainen Diana		360	360
7	nõukogu liige	Kõlvart Mihhail		360	360
8	nõukogu liige	Matto Hanno	1 080	4 320	5 400
9	nõukogu liige	Vällik Regina	900	3 600	4 500
Kokku summa			6 870	18 480	25 350

Juhatuse liikmete tasud 2023. aastal (eurodes, ilma tööandja maksudeta):

Jrk.nr	Töötaja nimi	Juhatuse liikme tasu	Tulemustasu	Puhkusetasu	Koolitus	Lähetus/koolitus	Kokku summa
1	Peedu Agris	84 855	31 500	19 138		5 007	140 500
2	Erikson Kristo	22 023	0	2 159			24 182
3	Peetso Terje	24 739	27 125	1 011	115	1 057	54 046
4	Talving Peep	55 347	34 000	10 156	349	12 580	112 432
5	Zirel Katre	54 859	0	13 050	816	2 275	71 000
Kokku summa		241 822	92 625	45 514	1 279	20 919	402 160